

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **M. D.**, zastoupený JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské nám. 21, Praha 1, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 1. 2022, čj. CPR-35656-3/ČJ-2021-930310-V234, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 3. 2022, čj. 13 A 5/2022-15,

t a k t o :

Návrh žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie (dále jen „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 5. 12. 2021, čj. KRPA-322654-15/ČJ-2021-000022-SV, rozhodla podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), o správním vyhoštění žalobce a stanovila dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, na dobu dvou let. Žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítla žalobcovo odvolání a potvrdila rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

[2] Rozhodnutí žalované žalobce napadl žalobou, na jejímž základě Městský soud v Praze shora uvedeným rozsudkem dané rozhodnutí zrušil a věc žalované vrátil k dalšímu řízení. Dospěl k závěru, že v průběhu řízení o žalobě nastaly na Ukrajině v důsledku ruské invaze změny, které brání vyhoštění žalobce na základě zásady *non-refoulement* (žalobci by hrozilo skutečné nebezpečí ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců). Důsledkem toho je nutnost prolomit § 75 odst. 1 s. ř. s., podle které soud při přezkumu vychází ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.

[3] Žalovaná (dále „stěžovatelka“) se podanou kasační stížností domáhá zrušení tohoto rozsudku městského soudu. V kasační stížnosti současně navrhla, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek. Napadený rozsudek považuje za nesprávný, a pokud

by se jím řídila, postupovala by nezákonně. Poukázala na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 4. 2007, čj. 2 Ans 3/2006-49, č. 1255/2007 Sb. NSS, ve kterém se soud zabýval možnými negativními důsledky, které by mohly nastat v případě, že by Nejvyšší správní soud později rozsudek městského soudu zrušil. Došlo by k obživení městským soudem zrušeného rozhodnutí žalované a existovala by vedle sebe dvě protichůdná rozhodnutí v téže věci. V předejití této situaci spatřuje stěžovatelka důležitý veřejný zájem. Riziko ohrožení právní jistoty představuje nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku cizinci či jiným osobám může vzniknout. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nemůže vzniknout jiným osobám žádná újma.

[4] Žalobce ve vyjádření navrhl, aby Nejvyšší správní soud návrh zamítl, protože stěžovatelka nedostatečně vylicila hrozící újmu. Životní situaci žalobce by sice bylo možné řešit prostřednictvím § 120a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, jak uvedla stěžovatelka v samotné kasační stížnosti, nicméně správní orgány tohoto institutu do dnešního dne nevyužily a žádné nové rozhodnutí nevydaly. Místo toho se domáhají přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[5] Nejvyšší správní soud předepisuje, že podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek, lze jej však na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Odkladný účinek lze tedy kasační stížnosti přiznat tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Odkladný účinek kasační stížnosti představuje zcela výjimečný institut, kterým se mění účinky pravomocného rozhodnutí, a měl by být využíván pouze v situacích, kde výkon rozhodnutí nebo jeho jiné následky mohou působit značné obtíže. Kasační stížnost jako mimořádný opravný prostředek směřuje proti již pravomocnému rozhodnutí, a do doby rozhodnutí o kasační stížnosti je proto třeba na rozhodnutí krajského (městského) soudu pohlížet jako na správné. Pouze v případě naplnění zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je možno tuto zásadu narušit.

[7] Kromě formální podmínky, již je vznesení příslušného návrhu, je pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Povinnost tvrdit a prokázat hrozbu újmy přitom tíží stěžovatele (viz usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (srov. usnesení NSS ze dne 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20). Nejvyšší správní soud již v minulosti konstatoval, že „s ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům” (srov. výše již uvedené usnesení rozšířeného senátu NSS sp. zn. 2 Ans 3/2006).

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud proto nejprve zkoumal, zda by stěžovatelce nepřiznáním odkladného účinku mohla vzniknout újma. Vzhledem k tomu, že správní orgán nemá žádná veřejná subjektivní práva, která by mohla být ohrožena, bude tvrzenou újmu zpravidla představovat ohrožení důležitého veřejného zájmu. Újmou správního orgánu proto nebude ohrožení jakéhokoliv veřejného zájmu, resp. veřejného zájmu v širším slova smyslu, tj. např. zájmu na obecném výběru daní, na jednotném postupu správních orgánů či na procesně hladkém průběhu řízení. (srov. výše citované usnesení rozšířeného senátu NSS sp. zn. 10 Ads 99/2014). Za ohrožení důležitého veřejného zájmu lze typicky považovat vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku apod. (viz výše již citované usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 2 Ans 3/2006).

[9] Rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu již také dospěla k ustálenému závěru, že ohrožením důležitého veřejného zájmu, a tedy újmou stěžovatelky, není ani případný vznik obtížně řešitelné procesní situace vzniklé v důsledku dodržení závazného právního názoru. Pouhá hrozba existence dvou rozhodnutí ve stejné věci, včetně dvou protichůdných hmotněprávních rozhodnutí, nemůže pro stěžovatelku bez dalšího představovat újmu dosahující intenzity požadované pro přiznání odkladného účinku. Považovala-li by se pouhá hrozba existence dvou odlišných rozhodnutí sama o sobě za újmu, musel by být odkladný účinek přiznáván téměř ke každé žádosti správního orgánu, jehož rozhodnutí bylo krajským (městským) soudem zrušeno. Tento postup by odporoval smyslu a účelu zákonné úpravy a mohl by vést i k nerovnosti stran, tj. k porušení § 36 odst. 1 s. ř. s. (podrobně viz výše již citované usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 10 Ads 99/2014, a usnesení NSS ze dne 23. 5. 2019, čj. 7 As 151/2019-22, nebo ze dne 24. 7. 2020, čj. 8 Ads 69/2020-32). Opačný závěr nelze dovodit ani ze stěžovatelkou odkazovaného usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 2 Ans 3/2006. Z něj toliko plyne, že odkladný účinek lze přiznat i kasační stížnosti žalovaného, avšak současně soud zdůraznil, že se musí jednat o mimořádné situace. O takovou situaci se v případě budoucí hypotetické existence dvou protichůdných správních rozhodnutí nejedná.

[10] V nyní projednávané věci tedy stěžovatelka netvrdila ani neosvědčila, že by existovala výjimečná okolnost, jejíž intenzita by Nejvyšší správní soud mohla vést k závěru o splnění podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[11] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o nenaplnění první podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nezabýval se již naplněním zbylých dvou podmínek a návrh zamítl. Tím však Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS). Rovněž lze dodat, že usnesení o odkladném účinku s ohledem na svůj procesní charakter nezakládá překážku věci rozhodnuté, a proto v případě posunu ve skutkových okolnostech lze o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodnout i opětovně, stejně jako lze již přiznaný odkladný účinek i bez návrhu zrušit, odpadnou-li v mezidobí důvody pro jeho přiznání (§ 73 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. dubna 2022

Milan Podhrázký
předseda senátu